

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**
Юридичний інститут
Кафедра політичних технологій

БИЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософських та політичних наук

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**
Кафедра політичних наук і права

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ**
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра державного будівництва та місцевого самоврядування

ПОЛІТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
22 лютого 2024 р.
Полтава**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам(ів) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (ЕАСЕА). Ні Європейський Союз, ні ЕАСЕА не можуть нести за них відповідальність

УДК 32
П 50

Редакційна колегія:

Шаравара Тамара, проректор з науково-педагогічної роботи і перспективного розвитку Полтавського державного аграрного університету, доктор історичних наук, професор, голова редакційної колегії;

Сизоненко Наталія, завідувач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент;

Лахач Тамара, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат історичних наук, доцент;

Макарець Світлана, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат історичних наук, доцент;

Помаз Юлія, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат історичних наук, доцент;

Приходько Сергій, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат політичних наук, доцент;

Сенько Інна, старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету;

Токуєва Наталія, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат педагогічних наук;

Усанов Ігор, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат філософських наук, доцент.

Затверджено до розповсюдження в мережі Інтернет вченою радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 6 від 19.02. 2024р.).

УДК 32 **Політичні трансформації сучасного суспільства**: зб. матеріалів
П 50 V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 22 лютого 2024 р.). Полтава : ПДАУ, 2024. 370 с.

До збірника ввійшли тези до повідей докторів, кандидатів наук, викладачів, здобувачів вищої освіти, подані до організаційного комітету V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Політичні трансформації сучасного суспільства».

На основі міждисциплінарного підходу розглянуто кардинальні суспільно-політичні зрушення на глобальному та локальному рівнях, проаналізовано соціально-економічні, культурні, освітні, правові, трансформаційні процеси й безпекові аспекти модернізації політичної системи.

Для науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, тих, хто цікавиться проблемами політичного життя в Україні та за кордоном.

Тексти доповідей публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів, наведені факти та статистичні дані відповідають автори, а також наукові керівники (для здобувачів вищої освіти).

© ПДАУ, 2024

© Автори статей, 2024

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ У СПРАВАХ ЩОДО ФІКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ	
Дивнич Анатолій	318
ЛОБЮВАННЯ В УКРАЇНІ: ПЕРЕХІД ВІД НЕФОРМАЛЬНИХ ПРАКТИК ДО ЗАКОНОДАВЧОЇ РЕГУЛЯЦІЇ	
Євченко Роман	321
ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОСІБ ЩО ЗНИКЛИ БЕЗ ВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН	
Зіньова Ольга	329
ДІАЛЕКТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ	
Красій Марія	332
THE CONCEPT OF STATE SOVEREIGNTY IN THE THEORY OF CONSTITUTIONAL LAW	
MARTYNIUK ROMAN	
BAISAN DINA	334
ВИБОРЧИЙ ПРОЦЕС ЯК ОБ'ЄКТ ВИБОРЧОЇ ІНЖЕНЕРІЇ	
Ніколенко Юрій	338
ТИПИ ОРГАНІЗАЦІЙ ІЗ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ	
Розгон Ольга	344
СТРУКТУРА ХАРАКТЕРУ ІНДИВІДА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ НЕПОВНОЛІТНЬОГО ЗЛОЧИНЦЯ	
Сімакова Світлана	349
ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ БІЖЕНЦІВ ТА ОСІБ ПЕРЕМІЩЕНИХ ВСЕРЕДЕНІ КРАЇНИ ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ ГУМАНІТАРНИМ ПРАВОМ	
Сокиринська Оксана	353
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ	
Тимощук Олеся	355
ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ	
Чулнда Людмила	
Клокун Ігор	357
ЗНАЧЕННЯ РІШЕНЬ СУДУ ЄС У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ	
Шабалін Андрій	360
ПОПЕРЕДНІЙ ДОГОВІР КУПВЛІ-ПРОДАЖУ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	
Шерстюк Світлана	362
ПОНЯТТЯ КОДИФІКАЦІЇ ЯК ЗАСОБУ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА	
Штефан Анна	365
ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА АНТРОПОЛОГІЯ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ	
Щербак Максим	368

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ БІЖЕНЦІВ ТА ОСІБ ПЕРЕМІЩЕНИХ ВСЕРЕДЕНІ КРАЇНИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ ГУМАНІТАРНИМ ПРАВОМ

Сокиринська Оксана,

кандидат юридичних наук,

доцент, доцент кафедри публічно-правових дисциплін
Білоцерківського національного аграрного університету

м. Біла Церква, Україна

oksana.sokyrynska@btsau.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-5171-2372>

Відповідно до статті 1 Конвенції 1951 року про статус біженців, поняття «біженець» застосовується до будь якої особи, яка внаслідок цілком реальних побоювань стати жертвою переслідувань за ознаками раси, віросповідання, громадянства, приналежності до певної соціальної групи або політичних переконань знаходиться поза межами країни своєї громадянської приналежності та не може користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися таким захистом внаслідок таких побоювань; або не маючи визначеного громадянства та знаходячись поза межами країни свого попереднього постійного місця перебування в результаті таких побоювань, не може чи не бажає повернутися в неї внаслідок таких побоювань» [1].

Конвенція Організації африканської єдності 1969 року, що стосується аспектів, характерних для проблем біженців в Африці та Картахенська декларація 1984 року про біженців розширила межі попереднього визначення, включивши в нього осіб, які рятувалися втечею від подій, що викликають суттєві порушення громадського порядку, наприклад, збройні конфлікти чи масовий безлад [2–3].

На відміну від біженців, які перебувають за межами своєї країни, переміщені особи не перетинають державних кордонів. Біженці в першу чергу користуються захистом, що його надає право біженців та мандат Управління Верховного комісара ООН у справах біженців. Знаходячись на території держави, що є учасником збройного конфлікту, вони користуються також захистом, який надає міжнародне гуманітарне право. Окрім загального захисту, що надається гуманітарним правом цивільним особам, біженці користуються також спеціальним захистом, який передбачено Женевською конвенцією IV та Додатковим протоколом I [4–5] надаючи додатковий захист біженцям,

міжнародне гуманітарне право визнає незахищеність цих осіб, що є іноземцями під владою однієї із сторін в конфлікті, а також відсутність захисту з боку їх держави-походження.

Переміщені всередині держави особи знаходяться під захистом різноманітних галузей права, головним чином, національного законодавства, права прав людини, а також міжнародного гуманітарного права у випадку якщо вони перебувають на території держави де безпосередньо відбувається збройний конфлікт. Якщо переміщені всередині країни особи знаходяться на території держави, яка втягнута в збройний конфлікт, вони відносяться до цивільних осіб (за умови, що не беруть активної участі у військових діях), і тому мають право на захист, що надається цивільним особам.

Якщо дотримуватися цих норм, то вони відіграють важливу роль у справі попередження переміщення населення, оскільки саме порушення цих норм і є причиною такого переміщення. Окрім того, в гуманітарному праві містяться спеціальні положення, що забороняють здійснювати насильницьке переміщення населення, яке допускається лише у випадку необхідності забезпечення безпеки цивільного населення або ж з причин крайньої військової необхідності.

Після того, як особи набувають статус переміщених всередині країни осіб, вони отримують захист від наслідків військових дій, що надається основними нормами, які регулюють захист цивільного населення та надання гуманітарної допомоги, про яку йшлося вище. Дотримання основних норм гуманітарного права, що стосується захисту цивільного населення, може попередити його переміщення. Якщо ж цього зробити не можна, вони надають захист цивільним особам під час переміщення.

Особливо хочеться наголосити на тих правилах, які забороняють: напад на цивільних осіб та цивільні об'єкти або ж не вибіркового характеру ведення військових дій; застосування проти цивільних осіб голоду у якості метода ведення війни, а також знищення запасів що є необхідними для їх виживання; колективні покарання та шантаж, що нерідко проявляється у знищенні житла та масових страхах; застосування різного роду насилля до цивільного населення як

метод ведення війни. Гуманітарне право містить також положення, що вимагають від сторін які беруть участь у конфлікті, дозволити доставку гуманітарної допомоги нужденному цивільному населенню.

Джерела та література

1. Конвенція про статус біженців 1951 рік. URL: <http://surl.li/rctlf>
2. Конвенція з конкретних аспектів проблем біженців у Африці 1969 року. URL: <http://surl.li/rctlp>
3. Картахенська декларація про біженців прийнята на колоквіумі по темі «Міжнародний захист біженців в центральній Америці, Мексиці та Панамі: юридичні та гуманітарні проблеми», що проходила в Картахені (Колумбія) з 19 по 22 листопада 1984. URL: <http://surl.li/rctlw>
4. Женевська Конвенція про захист цивільного населення під час війни. Женева, 12 серпня 1949 р. *Четверта Женевська Конвенція (1949)*. URL: <http://surl.li/rctma>
5. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року. URL: <http://surl.li/brsas>

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Тимощук Олеся,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін
Білоцерківського національного аграрного університету
м. Біла Церква, Україна

olesia.melnyk.btsau@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1714-6957>

Процес євроінтеграції в Україні включає глибоку політичну, економічну та соціальну інтеграцію у європейські структури, вимагаючи реформ в різних сферах. Угода про асоціацію з Європейським Союзом виступає ключовим механізмом, що містить зобов'язання стосовно захисту прав людини та принципів правової державності. Інтеграція до ЄС охоплює різні сектори,